

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Προπληρωτέα εις Αθήνας
επ' εκδότην.
Διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς Ἑλλά-
δος συνδρομητὰς δρ. 10.
Διὰ τοὺς ἐκτὸς αὐτῆς » 12.

ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Παρά τοῖς Κ. Κ. Διδακτά-
λοις καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν
Ταχυδρομείων ἐν τῇ ἡμε-
ρατῇ.
Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ πα-
ρά τοῖς Κ. Κ. Ἑλληνικοῖς
Πρόξενοις καὶ τοῖς ἰδιαιτέ-
ροις ἐπιτρόποις τοῦ Ἐκτέ-
του. —

Εκδίδεται τρίς τοῦ μηνός.
Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντές εἰσι σπουδαῖοι.
(ΑΡΙΣΤΗΠΠΟΣ.)
Ἐάν τις φιλομαθὴς, ἔση καὶ πολυμαθὴς.
(ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ.)

Ἡ δρῦς ἢ Μαμβρή.

Ἐκός, ἐκός, δοτις ἀλιτρός.

(Συνέχεια ἀπὸ τοῦ ἀριθ. 695):

Πρὶν ἔλθωμεν εἰς τὴν δρῦν τὴν Μαμβρὴν «ἢ ἦν ἐν Χεβρών», ἀ: ἐπισκοπήσωμεν ἐπὶ μικρὸν τὸ ὁδοιορικὸν τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ σκηνώσαντος ἐν αὐτῇ.

Ὁ πατριάρχης αὐτὸς ἦλθε, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Θεοῦ, ἐκ Μισσοποταμίας, γῆ: Καλδαίων, καὶ κατέκησεν εἰς Χαράν, κάκειθεν μετώκησεν εἰς Χαναάν. Λιμοῦ δὲ ἐν Χαναάν γενομένου, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ ὁ Ἀβραμ εἰς Αἴγυπτον. Οἱ Αἰγύπτιοι ἠγάπων σφόδρα τὰς ὠραίας γυναῖκας: ἦσαν φιλόκαλοι: εἶχον τὸ προτέρημα νὰ μὴ ὦσιν ἀναίσθητοι. Τὸ προτέρημά των τοῦτο τὸ ἔδεινοποιουν οἱ ἔχοντες ὠραίας γυναῖκας καὶ ἀγαπῶντες αὐτάς. Ἡ ὑπόψια μεγαλοποιεῖ τὰ πράγματα καὶ καθίστησι φοβεράν καὶ τὴν φιλανθρωπίαν αὐτήν.

Τοῦ Ἀβραμ ἡ γυνὴ ἦτο σφόδρα ὠραία, εὐπρόσωπος, καὶ ἡ στείρωσις διετήρει ἀκμαῖον τὸ κάλλος τῆς καὶ μετὰ τὸ ἐξηκαστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς. Τώρα τὸ κάλλος φθείρεται, παρακμάζει πρόωρον, διότι ἐπισπεύδεται ἡ ἀκμή του καὶ ἡ οὐσία του ἐπιτείνεται διὰ τῆς τέχνης: ἡ ὠραία θέλει νὰ γείνη ὠραιότερα ἑαυτῆς, βασιλεύει τὴν κόμην τῆς, τυραννεῖ τὸ πρόσωπόν τῆς καὶ οὕτω ψευδοποιουμένη καὶ νοθεύουσα τὸ γνήσιον κάλλος τῆς παρακμάζει πρὶν ἢ ἔλθῃ ἡ φυσικὴ τῆς παρακμῆς ὠρα. Ἄγνοεῖται ἐν τοῖς νῦν χρόνοις τὸ μυστήριον τοῦ ἀρέσκειν, διότι ἀγνοεῖται ὑπὸ τῶν πολλῶν καὶ ἡ φιλοσοφία τῆς ἀγάπης, διὰ τοῦτο καὶ τοὺς γάμους ταυθὺν διαπραγματεύονται ἐν τοῖς ἐμπορικαῖς χρηματιστηρίοις ὡς τὰ σιτηρὰ καὶ τὸ κ ἄ μ π ι ο ν (συνάλλαγμα).

Ὁ ἀνὴρ λοιπὸν τῆς ὠραιότητος Σάρας Ἀβραμ, ἀναγκαζόμενος νὰ ἔλθῃ εἰς Αἴγυπτον, κατελήφθη ὑπὸ

τῆς ὑποψίας ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι ἠθελον τὴν φονεῦσαι, ἵνα πάρωσι τὴν χήραν του, διότι ζώντος ἀνδρός τὴν γυναῖκα οἱ βάρβαροι ἐκείνοι λαοὶ δὲν ἔπαιρνον, τοῦτο καὶ ἄλλα χείρονα τοῦτου εἶναι στολισματα τοῦ ἐξευγενισμένου κόσμου, εἶναι ἐκ τῶν πολλῶν δειγμάτων τῆς τεχνικῆς χρησιμοθηρίας τῶν πεφωτισμένων λαῶν. Οἱ ἐργάται δὲ τῆς τοιαύτης ἀτιμίας ἐν τιμῇ πολλάκις ἀγονταί.

Ὁ Ἀβραμ ἐσυλλογίσθη ὅτι ἠθέλει σώσει τὴν ζωὴν του, ἀν' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶπε ὅτι εἶναι ἀδελφὴ τοῦ ἢ Σάρα καὶ οὐχὶ γυνὴ του. Δὲν ἦτο δὲ καὶ μέγαλον πολὺ ψεῦμα, διότι πατρόθεν ἦτο συγγενῆς του καὶ ἠδύνατο κατὰ τὴν ἑβραϊκὴν συνήθειαν καὶ τὴν γλῶσσαν νὰ ὀνομασθῇ ἀδελφὴ του. Ἀμα ἐλθόντος εἰς Αἴγυπτον διεδόθη ὡς ἀστραπὴ ἡ φήμη τῆς ὠραιότητος τῆς Σάρας, καὶ πρῶτοι πρῶτοι οἱ ἀρχόντες ἐπρόφθασαν τὴν εἶδῃσιν εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς Αἴγυπτου, τὸν Φαραῶ. Ὁ Φαραῶ ἢ κατὰ φαίνεται εἶχε πάθει, ἡ νοήμων ἦτο, θθεν ἔδουπίσται πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς του, ἠθέλησε λοιπὸν ὁ ἴδιος νὰ ἴδῃ τὴν Σάραν. Τὴν ἔφεραν. Ἀμα ἰδὼν αὐτὴν ἀπεφάσισε νὰ τὴν κρατήσῃ, διότι θεωρῆσεν ὅτι μόνον αὐτοῦ ἦτο ἀξία ἡ νεοφανὴς αὐτὴ ἐν Αἴγυπτῳ καλλονή.

Διέταξε δὲ καὶ ἐδόθησαν τῷ ὑποτιθεμένῳ ἀδελφῷ τῆς Σάρας Ἀβραμ ὡς ἀντίφερνα πρόβατα καὶ μόσχοι καὶ ὄνοι καὶ παῖδες καὶ παιδίσκαι καὶ ἡμίονοι καὶ κάμηλοι καὶ περιποιήθησαν αὐτὸν λαμπρῶς, ὡς συγγενῆ γενόμενον τοῦ βασιλέως.

Ἡ Σάρα λοιπὸν ἦτο ἐν τοῖς ἀνοκτέροις τοῦ Φαραῶ, ἀλλ' οὐχὶ γυνὴ τοῦ Φαραῶ, διότι ὁ Θεὸς «ἤτασε τὸν Φαραῶ ἐτασμοῖς μεγάλοις καὶ πονηροῖς, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐνεκὰ τῆς Σάρας». Γενομένης δὲ ἐξετάσεως, ἐδύρεθῃ ἢ ἀλήθεια καὶ ἀπεδόθη τῷ Ἀβραμ ἀνέπαφος ἡ γυνὴ του. Ἠλέγη δὲ ὁ Φαραῶ τὸν Ἀβραμ διότι ἔκρυψε τὴν ἀλήθειαν καὶ (κατὰ Ἰώσηπον) προσέθηκεν, ὅτι ἔλαβεν αὐτὴν ὡς ἀδελφὴν του συγγενεῖαν αὐτοῦ ποιήσασθαι βουλόμενος, ἀλλ' οὐχ ὑβρίσαι κατ' ἐπιθυμίαν ὠρμημένους.»

εκείνης, χωρισμόν δὲ τῶν δύο συνεζευγμένων οὐσιῶν. Τὰ δένδρα, τὰ φυτὰ, οἱ καρποὶ καὶ τὰ ἀνθή, μὴ ἔχοντα τὴν δύναμιν ταύτην, οὐδεμίαν ἐμελλον ἐξείναι αὐτῆσιν οὐδὲ ζῶν· διότι ἐν ᾧ ὁ ἀνθρώπος ἐστὶν αὐτοῖς ἀπαραίτητος, τὸ στενωπὸν συνεζευγμένον ὀξυγόνον ἐστὶ πάντῃ περιττόν καὶ ἀνωφελές. Ἐνταῦθα ἤθελεν ἐρωτήσει τις ἡμᾶς, πῶθεν ἀρθάνονται τὰ φυτὰ τὴν ἀναλυτικὴν ἐκείνην δύναμιν. Ἀποκρινόμεθα ὅτι ἐκ τοῦ φωτός καὶ τῆς θερμότητος τοῦ ἡλίου, ἅτινα καθιστῶσιν αὐτὰ ἱκανὰ πρὸς ἀποσύνθεσιν μὲν τῶν δύο στοιχείων, ἀφομοίωσιν δὲ τοῦ ἀνθρακὸς πρὸς κατασκευὴν τῶν ξυλωδῶν αὐτῶν μερῶν καὶ ἀποβολὴν τοῦ ὀξυγόνου, ὥστε δταν μετὰ χρόνον τινὰ καίη τις ἐν εἰδει ξύλων ἢ ἀνθρώπων τὰ στερρὰ ἐκεῖνα μέρη, ἀπολύει αὐθις τὸ φῶς καὶ τὴν θερμότητα, ἅπερ ποτε συνετέλεσαν εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτῶν.

Οὐδεὶς ἀγνοεῖ πρὸς τοῦτοις ὅτι ἡ φυσικὴ αὐτὴ καὶ μηχανικὴ δύναμις δύναται νὰ ταμιευθῇ πρὸς χρῆσιν ἰδίαν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ ὕδωρ τὸ ἐν δεξαμενῇ μύλου ἐστὶν οὐδὲν ἄλλο ἢ δύναμις σεσωρευμένη καὶ προεργαμένη κατὰ ταῦτα κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ ἡλίου, ὡς ἡ τῶν ἀνθρώπων θερμότης ἢ τὰς ἀτμομηχανὰς κινουσα· διότι ἐστὶν ὁ ἡλῖος αὐτὸς ὅστις διὰ τῆς ἐξατμίσεως ἀνεῖλκυσε μὲν ἐκ τῆς θαλάσσης τὸ τῆς δεξαμενῆς ὕδωρ, ἤρε δ' αὐτὸ μετέωρον ἐν ταῖς νεφέλαις, καὶ διὰ τῶν ἀνέμων τῶν ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ θερμότητος παραγομένων μετεβίβασεν ἐκεῖσε, ἐνθα νῦν ἐστὶν. Ὁ ἐντείνων τὸ ἑαυτοῦ ὠρολόγιον ἐνταμιεύει δύναμιν ἐν τῷ ἐλατηρίῳ πρὸς κίνησιν αὐτοῦ· ἡ δὲ δύναμις αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ τῶν μυῶν τῆς χειρὸς, λαβόντων αὐτὴν ἀπὸ τῆς τροφῆς, παραχθείσης καὶ ταύτης ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Ὑπὸ τὸ εἶδος ἄρα τῆς θερμότητος ὁ ἡλῖος διαχέει ἀνάως δύναμιν ἀμέσως ἐνεργοῦσαν ἢ ταμιευομένην πρὸς τὴν φυσικὴν τῆς ὑδρογείου σφαίρας οἰκονομίαν. Ἐκ τούτων γίνεται καταληπτὸν πῶς ἡ γῆ μετὰ τῶν φυτῶν δύναται κάλλιον ἢ τὰ ὕδατα ν' ἀπορροφᾷ τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας καὶ νὰ ταμιεύῃ αὐτὰς πρὸς μέλλουσαν χρῆσιν. Ἡ τῶν ἡμετέρων ἐστιῶν ἐν χειμῶνι θερμότης προέρχεται ἐκ τῆς ἀξήσεως τῶν φυτῶν καὶ τῶν δένδρων τῆς κατὰ τὸ θέρος· ἀλλ' ἡ θερμότης αὐτὴ, καὶ περ οὖσα σπουδαία πρὸς ἡμᾶς, ἐστὶν ἀπέριως μικρὰ παραβαλλομένη πρὸς τὴν οὕτως ἀφθόνως ὑπὸ τοῦ ἡλίου παρεχομένην.

Ἡ τοῦ ἡλίου δύναμις, ὡς πηγὴ πάσης ἐνεργείας ἐπιγείου, περιγράφεται ὡς ἔξῃς ὑπὸ τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ Τυνδάλου (Tyndall): Χωρὶς τῶν ἡφαιστειῶν ἐκρήσεων καὶ τῆς τῶν θαλασσῶν ἀμπώτεως καὶ πλημμυρίδος, πᾶσα ἐνέργεια μηχανικὴ ἐπὶ τῆς γῆς τελευμένη, πᾶσα φανέρωσις δυνάμεως ὀργανικῆς ἢ ἀνοργάνου, ζωικῆς ἢ φυσικῆς, ἔχει τὴν ἑαυτῆς ἀρχὴν ἐν τῷ ἡλίῳ. Ἡ θερμότης αὐτοῦ διατηρεῖ τὴν μὲν θάλασσαν ὄγρην, τὴν δ' ἀτμοσφαιραν ἀερίωδην, καὶ πᾶσαι αἱ λαίλαπες αἱ ἀμφοτέρως ταύτας ταράττουσαι ἐγείρονται

ὑπὸ τῆς μηχανικῆς αὐτοῦ δυνάμεως. Προσαρτᾷ μὲν αὐτὸς ταῖς πλευραῖς τῶν ὀρέων τὰς τῶν ὑδάτων πηγὰς, κατακρημνίζονται δ' οἱ καταρράκται μετ' ἐνεργείας προερχομένης ἀμέσως ἀπ' αὐτοῦ, αἱ δ' ἀστραπαὶ καὶ αἱ βρονταὶ εἰσι καὶ αὐταὶ μεταβολὴ τῆς αὐτοῦ τῆς δυνάμεως. Τὸ αἰθόμενον πῦρ καὶ ἡ λάμπουσα φλόξ διαχέουσι φῶς καὶ θερμότητα, ἅπερ ἦσαν ἐν ἀρχῇ τοῦ ἡλίου. Ὁ ἡλῖος ἀφικνεῖται μὲν πρὸς ἡμᾶς ἐν εἰδει θερμότητος, ἀφίσταται δ' αὐθις ἡμῶν ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει· ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ παράγει τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας τοῦ ἡμετέρου πλανήτου δυνάμεις, αἰτινὲς εἰσι πᾶσαι δηλώσεις εἰδικαί τῆς ἡλιακῆς δυνάμεως καὶ μορφᾷ, ἃς αὐτὴ περιβάλλεται χωροῦσα ἐκ τῆς ἰδίας πηγῆς πρὸς τὸν ἀπειρον χῶρον. (Ἀμάθεια.) I. K.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

Ἐπιγραφή ἀνάκτορος.

Ὁ κ. Α. Κορδέλλας, μηχανικὸς ἐν Λαυρίῳ, ἐπιμελῶς ἀνιχνεύων τὰ τῆς ἐκεῖ μεταλλουργίας τῶν παλαιῶν μαρτύρια, εὔρε κατ' αὐτὰς ἐπιγραφὴν ἐκ τῶν λεγομένων ὄρων (συνόρων), «κατὰ τὴν πεδιάδα τοῦ Θεοικοῦ, ἐν ἐρείπιοις οἰκήματος ἀνήκοντος, ὡς ἐπιστέλλει ἡμῖν, εἰς μεταλλουργεῖον, οὗ αἱ κάμινοι ἀνεγνηγερμέναι οὖσαι ὀλίγα βήματα μακρὰν αὐτοῦ, παρήγαγον τὰς σκωρίας τῆς θέσεως ἐκαίνης». Ἔίναι στήλη μαρμαρίνη πλάτους 25 καὶ ὕψους 60 ἑκατοστίων τοῦ μέτρου, ἔχουσα τὰ ἔξῃς καλῶς διατηρούμενα γράμματα.

Θεοί.
Ὅρος ἐργαστηρίου καὶ ἀνδραπόδων πεπραμένων ἐπὶ λύσει Φεῖδων· Αἰξωνεῖ· Τ

Τὸ σχῆμα τῶν γραμμάτων, ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ σταλέντι χαρτίνῳ ἀποτυπώματι, εἶναι περίπου τῶν Δημοσθένους χρόνων. Τὸ νόημα τῶν λέξεων εἶναι σαφές. Τὸ θεοὶ ἐπιγραφή ἵνα δηλώσῃ, ὅτι οἱ θεοὶ εἶναι ἐπίσκοποι τῶν ὄρων, καὶ ἀσεβεῖ εἰς αὐτοὺς ὅστις τοὺς μετακινεῖ. Τὸ δὲ ἐργαστήριον (μεταλλικὸν βεβαίως, ἔξ ἐκείνων ἃ ἀναφέρει ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ πρὸς Πανταίνετον λόγῳ του) ὁμοῦ δὲ καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἐργαζόμενα ἀνδράποδα, οἱ δυστυχεῖς δούλοι, ἐπωλήθησαν ὑπὸ τίνος, ὅστις δὲν ὀνομάζεται, εἰς κάποιον Φεῖδωνα, Αἰξωνεῖ τὸν δῆμον, ἀντί Τ(αλάντου), ἤτοι β χιλ. δραχμῶν, ἐπὶ λύσει ὅμως, δηλ. ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ νὰ λύσῃ ἤτοι ἐξαγοράσῃ πάλιν ὁ πωλητὴς τὸ κτήμα του δταν ποτε ἤθελε πληρώσει τὰς β χιλ. δραχ. Εἶναι δὲ ἡ τοιαύτη πράξις ἐν εἰδος ὑπόθηκεύσεως, λαμβάνουσα τὸν τόκον πράσεως ἤτοι πωλή-

σεως διὰ πλείονα ἀσφάλειαν. Ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης πληροφοροῦμεθα ὅτι ὄντως ἡ σήμερον σωζομένη ὀνομασία Ἀργαστηρία τοῦ τόπου ἐκαίνου περιήλθεν εἰς ἡμᾶς ἐκ τῶν παλαιωτάτων χρόνων κατὰ παράδοσιν. Εὐχῆς δὲ ἔργον ἤθελεν εἶναι, ἂν ἀνεξήτοῦντο καὶ ἀνευρίσκοντο ἐκεῖ καὶ ἄλλαι ἐπιθμοὶ στήλαι καὶ αὐτοῦ τοῦ τῷ Φεῖδωνι πωληθέντος ἐργαστηρίου, αἱ τὴν ἔκτασιν αὐτοῦ δηλοῦσαι, (διότι δὲν νομίζομεν νὰ ἐτέθη μία μόνη) καὶ ἄλλαι ἄλλων.

Ἄντι δὲ εὐρυτέρων σημειώσεων εἰς ἐπίγνωσιν λεπτομερεστέραν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης, περιοριζόμεθα εἰς τὸ νὰ ἀναγράψωμεν ὧδε ἐν μέρος τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἀνω μνημονευθέντος πρὸς Πανταίνετον λόγου τοῦ Δημοσθένους.

Ἐπανταίνετος παρὰ Τηλεμάχου πέντε ἐργαστηρίον μετὰ λιλκὸν ἐν Μαρωνείᾳ (τόπος δὲ οὗτος τῆς Ἀττικῆς) καὶ μετὰ τοῦ ἐργαστηρίου τριάκοντα τὸν ἀριθμὸν οἰκέτας ἀνούμενος δανείζεται παρὰ μὲν Μνησικλέους τάλαντον, παρὰ δὲ Φιλέου καὶ Πλείστορος πέντε καὶ τεσσαράκοντα μνᾶς, καὶ ἦν ὠνητῆς ἐγγεγραμμένος ὁ Μνησικλῆς καὶ τὰς ὠνάς εἶχεν αὐτός. Ὑστερον δὲ ἀπαιτούμενος τὸ ἀργύριον ὁ Πανταίνετος δευτέρως λαμβάνει δανειστάς, τὸν τε παραγραφόμενον νῦν Νικόβουλον καὶ Εὐεργόν τινα καὶ τοῦτοις ὑποθήκην δίδωσι τὸ ἐργαστήριον καὶ τὰ ἀνδράποδα, γραμματεῖον δὲ οὐχ ὑποθήκῃς ἀλλὰ πράσεως γράφεται, καὶ γίγνεται πατήρ καὶ βεβαιωτὴς τοῖς δευτέροις δανεισταῖς ὁ πρότερος δεδανεικὸς Μνησικλῆς, ὁ τὰς ὠνάς ἔχων» κτλ.

Ἐπι ἀναγράφομεν ἐκ τοῦ λόγου αὐτοῦ τοῦ πρὸς Πανταίνετον ἐκ τῆς § ε. τὰ ἔξῃς·

«Καὶ γὰρ ἐὼνητο Μνησικλῆς... παρὰ Τηλεμάχου τοῦ πρότερον κεντημένου· μισθοῦται δ' οὗτος παρ' ἡμῶν τοῦ γιγνομένου τόκου τῷ ἀργυρίῳ πέντε καὶ ἑκατὸν δραχμῶν τοῦ μηνὸς ἐκάστου, καὶ τιθέμεθα συνθήκας, ἐν αἷς ἢ τε μίσθωσις ἦν γεγραμμένη καὶ λύσις τὸ ὅτι παρ' ἡμῶν ἐν τινὶ βῆτῳ χρόνῳ».

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 17 φεβρουαρίου 1869.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ.

Ἄριθ. 866.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας, καὶ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα διευθύνοντες διδασκάλους.

Ἐδόθη εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς· Ἐκπαιδευτικὸν ἀφορμὴ εἰς

ὑποψίαν, ὅτι μαθηταὶ παραπεμπόμενοι πρὸς ἐξέτασιν ἀπολυτήριον, δὲν παρουσιάζονται αὐτοὶ ἀδοποσώπως νὰ ἐξετάζωνται, ἀλλὰ ἄλλοι ἀντ' αὐτῶν· καὶ ὅτι τινὲς τῶν ἀπὸ διδαστηρίου εἰς διδαστήριον μεταβαίνοντων ἀλλοιοῦσι τὰς ἐν τῷ ἐνδεικτικῷ αὐτῶν βαθμολογίας. Βεβαίως ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ πιστεῦσωμεν, ὅτι δύνανται τὰ τοιαῦτα, ἂν γίνωνται, νὰ διαφύγῃσι τὴν προσοχὴν ἡμῶν, ἀλλ' ὅμως καλὸν θεωροῦμεν νὰ προσκαλέσωμεν ὑμᾶς ἵνα, ὡς ἄνεις προσέρχεται μαθητῆς εἰς ἐξέτασιν, βεβαιώνησθε πρὸ πάντων περὶ τῆς ταυτότητός του, ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ ἀλυμάντου τοῦ ἐνδεικτικοῦ του· διὰ τὸ δεύτερον δὲ τοῦτο πρέπει νὰ ἐρωτᾷτε ἐπισήμως τὸν προϊστάμενον τοῦ καταστήματος, ἐξ οὗ ἔρχεται ὁ μαθητῆς, περὶ τοῦ βαθμοῦ του, τῆς τάξεώς του, τῆς διαγωγῆς του, καὶ εἴ τινος τοιοῦτου. Ἀφ' οὗ δὲ οὕτω βεβαιώνησθε περὶ αὐτοῦ, ἐξετάζετε αὐτόν, ἂν φέρῃ ὅσα, κατὰ τὰ διατεταγμένα, ἀπαιτοῦνται προσόντα. Ἄν δὲ ἀνεύρητε ἀπόπειράν τινα ἢ ὑποβολῆς προσώπου, ἢ παραποιήσεως ἀποδεικτικῶν, θέλετε συντάττει ἔκθεσιν καὶ παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰς ἀρμοδίας ἀρχάς, εἰδοποιούντες καὶ ἡμᾶς περὶ τούτου.

Τὴν ἐγκύκλιον ταύτην θέλετε ποιῆσαι γνωστὴν καὶ τοῖς μαθηταῖς ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Φεβρουαρίου 1869.

Ὁ Ἰπουργὸς Δ. ΣΑΡΑΒΑΣ.

Ἄριθ. 1547.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βασιλεῖῳ Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας, Ἀρχιεπισκόπους καὶ Ἐπισκόπους.

Μετὰ λύπης μανθάνομεν ὅτι οἱ κατὰ νομοὺς Ἱεροκήρυκες, ἐν ᾧ καθῆκον ἔχουσι νὰ κηρύττωσι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ κατὰ πᾶσαν ἑορτήν, ἐκπληροῦσι τοῦτο μόνον κατὰ τὰς κύριας τῶν νηστειῶν καὶ σπανίως ἄλλοτε. Ὡς γνωστὸν ταῖς ὑμετέροις Σεβασμιότησιν, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ πνευματικὴ τροφή τῶν πιστῶν, ὅθεν εἶνε ἀνάγκη νὰ μεταλαμβάνῃ ταύτης ὁ χριστιανὸς ὅσον τὸ δυνατόν συχνότερα καὶ οὐχὶ κατὰ διαλείμματα σχεδὸν ἐνιαύσια, ὅπως ἤδη γίνεται ἕνεκα τῆς ὀλιγοτήτος τῶν Ἱεροκηρύκων καὶ ἕνεκα τῆς ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας ἐκτεθείσης αἰτίας. Ἀναντηρήτως δὲ ἡ σπάνις αὐτῆ τοῦ κηρύγματος συντελεῖ πρὸς ἄλλας αἰτίας, εἰς τὴν βεβαίωσιν τῆς εὐσεβείας, καὶ ἐξώθησιν

των χριστιανών εις τους επαγωγούς των πλημμελημάτων αλλοθούς, και ούτω καθίστησιν αυτούς λείαν εύλιωτον πάσης άμαρτίας φθόροποιού και έαυτοίς άτομικώς και τη κοινωνία καθ'όλου.

Και δέν άρκει μόνον οί 'Ιεροκήρυκες να έκτελώσι τώ έαυτών καθήκον τακτικώς ώς έμμισθοί υπάλληλοι, αλλά και να αισθάνωνται έν τη έκπληρώσει αυτού τώ ύψος της κλήσεώς των, να έννοώσιν ότι είναι έντολοδοχοί της θείας χάριτος και υπεύθυνοι ού μόνον εις την επίγειον έξουσίαν την τάξασαν αυτούς εις δ μετέρχονται έργον, αλλά και εις τόν ύψιστον δημιουργόν, εις την λειτουργίαν του όποιου αφιέρωσαν διά της άπαρνήσεως έαυτών και της έγκαταστάσεως αυτών εις τους λειτουργούς της 'Εκκλησίας, τόν βίον των, την ικανότητά των, τά προτερήματά των εις την διά της θείας χάριτος έπιφοιτήσασαν εις αυτούς πνευματικήν δύναμιν.

'Ινα δε καρποφορή κατ' εύχην και προσδοκίαν ή διδασκαλία αυτών, πρέπει τώ κήρυγμα αυτών να ήνε όπως και άλλοτε υπεδείχθη, πρακτικόν, άφελές και προς την πλειονότητα του άκροατηρίου λελογοισμένον και προσφυές. Η καρδιά του χριστιανού ανοίγει πάντοτε προς ύποδοχην του λόγου του Θεού, όταν ήνε άπλος, καθαρός, έναργής, ριπτόμενος εις αυτήν μετά πίστεως και φιλοστοργίας. Όταν δέ ήνε τοιούτος ώστε να παρέχη άγώνα εις τώ πνεύμα προς την κατάληψιν αυτού όλίγον δύναται να φέρη καρπόν, διότι ή δλη προσοχή και δύναμις του άκροατοδ στρέφεται προς την κατάληψιν, ή δε καρδιά αυτού μένει κεκλεισμένη.

Εις τώ Έθνος όπερ είνε στερεόν εις της πίστεως αυτού τά δόγματα, εις δ δέν ύπάρχει θρησκευτικός σάλλος, ούδέ άνησυχία περι της αληθείας των όσων προσθεύει, ή όμιλητική, ή από του 'Ιεροδ άμβωνος διδασκαλία πρέπει μάλιστα να αποβλέπη εις την ανάπτυξιν των θείων παραγγελμάτων, εις την έμφύλασιν της ασκήσεως των έντολών του Κυρίου, πάσης άρετής και πρό πάντων της φιλανθρωπίας, της προς τόν πλησίον δηλαδή αγάπης, ήτις είνε ή έτέρα των δύο έντολών, άς ό θεάνθρωπος εκήρυξεν ως θεμέλιον του θείου νόμου.

Και ή τοιαύτη δε πάλιν διδασκαλία δέον να κρατύνηται διά παραδειγμάτων και ρήσεων έκ τε των άγιων Γραφών και των πνευμάτων των της 'Εκκλησίας ήμών άγιων πατέρων και δέν πρέπει να ήνε άφηρημένη, γενική όλωσ, αλλά μάλλον πρακτική, να προβαίνη εις εφαρμογήν, οίαν άπαιτεί ή του άκροατηρίου κατάσταση, ήν άφείλει ό Ιεροκήρυξ να διαγιγνώσκη όπου λ. χ. επιπολάζει, κατέστη έκτικόν και οίον ένδημικόν τώ συγγενόν της άνθρωποκτονίας κακούργημα, ό 'Ιεροκήρυξ πρέπει να εικονίξη ζωηράν την φρίκην του φόβου, της αφαιρέσεως της ζωής ήν ό Θεός έδωκεν, όπου τώ ψεύδος, ή ψευδορκία, ή συκοφαντία επικρατούσιν, ήκει χρεία ό 'Ιεροκήρυξ να καταδεικνύη ότι μακράν της

τοιαύτης κοινωνίας άφίσταται ή θεία εύλογία και δεσπόζει εκεί ό πατήρ του ψεύδους, ό διάβολος.

Τοιουτοτρόπως δύνανται και τά πλημμελήματα να καταστέλλωνται και την τάσιν προς τώ κακούργειν να διαδεχθη ή έπιθυμία του κατά θεόν ζην, όσον τώ θνητώ είνε έφικτόν.

Η 'Υμετέρα Σεβασμιότης, τά αυτά άνντιρρήτως περι του προκειμένου φρονούσα, δέν άμφιβάλλομεν ότι θέλει προθύμως συστήσει αυτά τοίς έν τώ ποιμνίω αυτής κήρυξι του θείου λόγου, τοίς τε προς τώτο διωρισμένοις και τοίς άδεία αυτής οίκοθεν προαιρουμένοις να κηρύττωσι, και ένισχύσει αυτούς εις τώ θεόν αυτών έργον. Ούτω δε και ή κοινωνία άπαλλάσσεται βαθμηδόν των άσχημιζουσών και πολλαχώς βλαπτουσών αυτήν πλημμελειών και παραπτωμάτων και ή της σωτηρίας όδός έξομαλύνεται και ή άγία του Χριστου 'Εκκλησία καλλύνεται διά πληρώματος πιστάς έχομένου των έντολών του Κυρίου.

Έν 'Αθήναις, την 10 Μαρτίου 1869.

Ο 'Υπουργός
Α. ΣΑΡΑΒΑΣ.

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ.

Κατά τους τελευταίους μήνας προσήνεγκαν δώρα εις τώ Μουσείον της 'Αρχαιολογικής 'Εταιρίας, τώ έν τώ Βαρβακείω, οί έξης.

Δημ. Νικολάρας, χαλκόν νόμισμα 'Αθηναίων.
Βασ. Σχινάς, 3 τεμάχια πήλινων άγγείων με έκτύπους μορφάς.

Νικ. Σακόπουλος, δύο άργυρά 'Ρωμ. νομίσματα.
'Ανδ ρ. Κορδέλλας, τύπον κεφαλής πήλινον και μόλυβδινον σωμάτιον κωνικόν.

Εδστρ. Ταβουλαρίδης, άγγείον πήλινον ένεπίγραφον έκ Καρδαμύλης.

Γεώρ. Τριμμης, ανάγλυφον στήλην έπιτυμβίαν και κεφαλήν και έπιγραφήν παναρχαίαν, εις Κουβαρά 'Αττικής.

Σταύρ. 'Ανδρόπουλος, μόλυβδινον διμναίον σταθμόν έκ Θηβών.

Γεωργ. Φίνλαυ, συλλογήν πλουσίαν διαφόρων άντικειμένων της προϊστορικής έποχής έκ 'Ελβετίας και 'Ελλάδος, έντεθειμένην έν εθρεπει θήκη.

Έν 'Αθήναις τη 22 Μαρτίου 1869.

(Έκ του Γραφείου της 'Αρχαιολογικής 'Εταιρίας).

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΜΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Δ. Α. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ.